

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI  
W BIAŁYMSTOKU**

---

Egz. Nr 2

**PROTOKÓŁ KONTROLI KOMPLEKSOWEJ  
WIELOFUNKCYJNEJ PLACÓWKI  
OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZEJ  
„JEDYNKA” W BIAŁYMSTOKU**

---

**Białystok - MARZEC – 2010**

**Protokół  
kontroli kompleksowej WPOW „Jedynka” w Białymstoku**

**Kontrolę przeprowadziły** – Małgorzata Osipowicz - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku - kierownik zespołu, Katarzyna Liedke-Charkiewicz – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, w dniach 15, 16, 18 marca 2010 roku, na podstawie upoważnienia Nr 117 z dnia 11 marca 2010r., które w imieniu Wojewody Podlaskiego wydał Andrzej Kozłowski dyrektor Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

Tematem kontroli było przestrzeganie przez placówkę standardów w zakresie opieki i wychowania oraz świadczonych usług zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19.10.2007r. w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych (Dz. U. Nr 201, poz. 1455).

Standardy w zakresie opieki i wychowania oraz świadczonych usług spełniane przez kontrolowaną placówkę określają: § 2 - 3, § 6 - 8, § 10, § 12 - 14, § 19, § 22 - 27, § 30 - 34, § 36 - 38, § 40 wyżej wymienionego rozporządzenia.

Kontrolujące wpisały się do książki kontroli pod poz. 48.

Kontrolą objęto okres od 01.01.2009r. do dnia kontroli.

**Wyjaśnień udzielali**

1. Pani Krystyna Majewska – dyrektor
2. Pan Anatol Goroszkiewicz – zastępca dyrektora
3. Pani Jolanta Bałasz – psycholog
4. Pan Jacek Przesmycki - pedagog

**Ustalenia kontroli**

WPOW „Jedynka” jest całodobową wielofunkcyjną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego. Mieści się w Białymstoku przy ul. Słonimskiej 8. Placówka prowadzona jest przez Miasto Białystok.

Zadania i organizację placówki, specyfikę oraz zakres sprawowanej opieki określa regulamin opracowany w porozumieniu z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Białymstoku i wprowadzony 14 lutego 2007r. oraz aneks do regulaminu z dnia 23.02.2009r. Regulamin jest zgodny z obowiązującymi aktami prawnymi.

**I Przestrzeganie standardu świadczonych usług**

(§ 2, 3, 6, 8, 13, 14, 15, 22, 23, 27, 30)

Placówka dysponuje 73 miejscami, w tym:

- 53 miejsca typu socjalizacyjnego, z czego 23 miejsca w mieszkaniach usamodzielnienia,
- 20 miejsc typu wsparcia dziennego.

Dzieci przebywające w placówce są w wieku od 7 do 18 lat.

15.03.2010r. w ewidencji placówki figurowało 53 dzieci. 3 wychowanków przebywało na długotrwałej ucieczce, 1 w schronisku dla nieletnich, 1 w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Sokółce, 1 dziecko urlopowano do domu. W placówce faktycznie przebywało 47 podopiecznych, z czego 16 w mieszkaniach usamodzielnienia.

Placówka położona jest w centrum Białegostoku przy ulicy Słonimskiej 8. Mieści się w trzykondygnacyjnym budynku z XX wieku. Placówka posiada własną kotłownię gazową. Stan obiektu jest dobry. Posesja jest zadbane i ogrodzona. Dzieci mają do swojej dyspozycji boisko do gry w koszykówkę, piłkę nożną i mały plac zabaw. Na niewielkim terenie znajdują się budynki gospodarcze m. in. pralnia, magazyny oraz jedno z mieszkań grupy usamodzielnianej.

Dzieci zajmują 12 pokoi mieszkalnych 2, 3, 4 osobowych właściwie oświetlonych, o powierzchni zapewniającej przechowywanie rzeczy osobistych i swobodne korzystanie

z wyposażenia. Pokoje sypialne wyposażone są w tapczany, rozkładane fotele, szafy do przechowywania rzeczy osobistych, odzieży, szafki, regały, biurka, krzesła oraz lampki nocne. W regałach ustawiono książki, gry, zabawki oraz rzeczy osobiste wychowanków. Podopieczni mają dowolność w dekorowaniu pokoi. Na podłodze ułożono wykładzinę dywanową lub dywany.

W sypialniach grupy chłopców mieszkających na II piętrze stwierdzono oznaki dewastacji tj. brudne ściany, zniszczone łóżka i szafy. Na ostatniej kondygnacji, na suficie w pokojach dziewcząt widoczne są zacieki powstałe po opadach śniegu. W opisanych pomieszczeniach przewidywany jest remont.

Dzieci mają do swojej dyspozycji trzy pomieszczenia do wypoczynku, dwa z nich połączone są z aneksami kuchennymi. Jeden aneks kuchenny funkcjonuje samodzielnie. Pomieszczenia są bardzo przestronne, więc sąsiedztwo z aneksami kuchennymi nie przeszkadza. W jednym z pomieszczeń stoją stoliki i krzesła spełniając funkcję tzw. uczelni, gdzie wychowawca może pomóc dziecku w odrabianiu lekcji. Wychowankowie korzystają również z miejsca do cichej nauki wydzielonego w bibliotece. Aneksy kuchenne są komfortowo wyposażone w meble i wszystkie sprzęty AGD. W części wypoczynkowej ustawiono komputer z dostępem do internetu, telewizor, regały, kanapy i fotele.

Pion sanitarny stanowi 5 łazienek, w których znajdują się umywalki, prysznice, zamykane i zapewniające intymność kabiny toaletowe. Kabiny prysznicowe posiadają zasłony. W łazienkach zamontowano lustra, półeczki na przybory toaletowe. Znajdują się w nich również pralki i podręczne suszarki. Wszystkie pomieszczenia wyłożone są glazurą i terakotą. Wychowankowie mają również do dyspozycji suszarnię, gdzie zamontowano suszarki sufitowe i rozkładane. W łazience chłopców na II piętrze są zniszczone prysznice, przypalone papierosami deski klozetowe oraz zniszczone, nieposiadające klamki drzwi.

W jadalni placówki ustawiono stoły i krzesła. Podłoga wyłożona jest terakotą, a ściany boazerią.

Kuchnia wyposażona jest we wszystkie niezbędne urządzenia do przygotowywania i przechowywania posiłków.

W placówce znajdują się również następujące pomieszczenia:

- pomieszczenie do zajęć sportowych - siłownia, odpowiednio wyposażona w sprzęty tj.: atlas, stepper, rowery treningowe, hantle, drabinki, materace, ustawiono tu również stół bilardowy i do tenisa stołowego,
- sala do aerobiku,
- pomieszczenie do zajęć terapeutycznych, odpowiednio wyposażone,
- pokój gościnny,
- pokój dla dzieci chorych.

Inne pomieszczenia to:

- pokój psychologów,
- pokój pedagoga i pracownika socjalnego,
- 2 pokoje do rozmów indywidualnych - terapeutycznych,
- biblioteka.

Placówka dysponuje dużą aulą, w której odbywają się imprezy i uroczystości okolicznościowe.

Na terenie miasta Białegostoku na osiedlu Bacieczki znajdują się trzy należące do placówki mieszkania przeznaczone dla grup usamodzielnienia, które łącznie dysponują 23 miejscami dla wychowanków przygotowujących się do rozpoczęcia samodzielnego życia.

- mieszkanie przy ul. Komisji Edukacji Narodowej 9/3 należy do zasobów mienia komunalnego, o powierzchni 59m<sup>2</sup> przeznaczone jest dla 5 osób. Znajdują się tam 2 pokoje, salon kuchnia i łazienka.

- mieszkanie przy ul. Pietkiewicza 6/12 - należy do Komunalnego Towarzystwa Budownictwa Społecznego w Białymstoku, o powierzchni 62m<sup>2</sup> zamieszkałe jest przez 6 dziewcząt. Znajdują się w nim 3 pokoje mieszkalne, salon, kuchnia, 2 łazienki. Mieszkanie przewidziano do odnowienia.
- mieszkanie przy ul. Pietkiewicza 6d/92 - należy do KTBS o powierzchni 64m<sup>2</sup>, zamieszkałe przez 6 chłopców. Znajdują się w nim 3 pokoje mieszkalne, salon, kuchnia, 2 łazienki. Mieszkanie przewidziano do odnowienia.
- mieszkanie na terenie posesji placówki dla 6 osób. Znajdują się w nim 2 pokoje, kuchnia łazienka.

17 z 53 dzieci przebywających w placówce to półsieroty, 1 dziecko jest sierotą. Rodziców 3 dzieci pozbawiono władzy rodzicielskiej, 44 – mają ograniczoną władzę rodzicielską. 2 dzieci ma nieuregulowaną sytuację prawną.

W roku 2009 ruch podopiecznych przedstawiał się następująco:

- 1 dziecko powróciło do rodziny biologicznej,
- 2 dzieci zgłoszono do adopcji,
- 6 dzieci odeszło do innych placówek opiekuńczo - wychowawczych,
- 11 dzieci usamodzielniono,

Dzieci przebywające w WPOW „Jedynka” realizują obowiązek szkolny. Uczęszczają do następujących szkół:

- Szkoła Podstawowa nr 5 w Białymstoku – 3 dzieci
- Szkoła Podstawowa nr 51 w Białymstoku – 2 dzieci
- Szkoła Podstawowa nr 30 w Białymstoku – 7 dzieci
- Szkoła Podstawowa nr 2 w Ostrowi Mazowieckiej – 1 dziecko
- Publiczne Gimnazjum Nr 4 w Białymstoku – 1 dziecko
- Publiczne Gimnazjum Nr 23 w Białymstoku – 16 dzieci
- Publiczne Gimnazjum Nr 3 w Białymstoku – 3 dzieci
- Publiczne Gimnazjum Nr 22 w Białymstoku – 1 dziecko
- Gimnazjum SOSW w Sokółce – 1 dziecko
- Gimnazjum przy Schronisku dla Nieletnich w Laskowcu – 1 dziecko
- Technikum Gastronomiczne w Białymstoku – 1 dziecko
- ZSZ w ZSP Nr 2 w Białymstoku – 3 dzieci
- ZSZ SWEiRP w Wasilkowie – 1 dziecko
- Gimnazjum SWEiRP w Wasilkowie – 3 dzieci
- ZSZ przy OHP w Białymstoku – 1 dziecko
- Gimnazjum dla dorosłych przy OHP w Białymstoku – 1 dziecko
- Gimnazjum Stowarzyszenia OHP w Białymstoku – 1 dziecko
- ZSZDDZ w Białymstoku – 1 dziecko
- ZSZ Nr 5 w Białymstoku – 4 dzieci
- LO CKU w Białymstoku – 1 dziecko.

Sześcioro dzieci posiada orzeczenie o kształceniu specjalnym. W placówce nie przebywają dzieci niepełnosprawne.

1 dziecko dojeżdża do Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego, weekendy spędzając w placówce. Placówka pokrywa koszty dojazdu dzieci do szkół. Na początku każdego roku szkolnego placówka wyposaża wychowanków w podręczniki oraz przybory szkolne. Wychowankowie mają zapewnioną pomoc wychowawców w nauce, a w szczególności przy odrabianiu prac domowych. Część dzieci objęta jest pomocą pedagogiczną, psychologiczną w zakresie zajęć wyrównawczych oraz wyrównywania deficytów rozwojowych na terenie placówki. Jeżeli zachodzi taka potrzeba wychowankowie korzystają z pomocy specjalistów poza placówką. Predyspozycje dzieci do kształcenia badane

są w poradni psychologiczno – pedagogicznej. Wychowawcy utrzymują systematyczny kontakt z nauczycielami szkół, do których uczęszczają dzieci, jest to również odnotowywane w dokumentacji prowadzonej przez pracownika socjalnego i pedagoga.

Dzieci mają zapewnione całodzienné wyżywienie: 5 posiłków dziennie. Kolację popodopieczni robią pod opieką wychowawców w aneksach kuchennych. Dzieci mają dostęp do produktów żywnościowych oraz napojów w aneksach kuchennych.

Każde dziecko wyposażone jest w odzież, obuwie i bieliznę stosowne do pory roku, wieku i indywidualnych potrzeb. Starsi wychowankowie mają możliwość wyboru garderoby uczestnicząc przy jej zakupie bądź kupując samodzielnie. Wszystkie dzieci posiadają stosowną ilość bielizny, zabawki dostosowane do wieku rozwojowego, otrzymują środki do higieny osobistej: pastę do zębów, papier toaletowy, szampony, dezodoranty itp. oraz proszki do przeprowadzania drobnych przepierek.

Wychowankowie otrzymują drobne kwoty do swojej dyspozycji, tzw. „kieszonkowe”. Na podstawie Zarządzenia Nr 1/2006 dyrektor Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej „Jedynka” w Białymstoku ustalił wysokość „kieszonkowego”, które od dnia 01.09.2006r. wynosi średnio 25 zł dla wychowanka z możliwością zróżnicowania w granicach 10 - 40 zł. Drobna kwota do dyspozycji dziecka ustalona jest przez Dyrektora na wniosek wychowawców. W placówce nie działa samorząd wychowanków. Na podstawie list wypłat „kieszonkowego” stwierdzono, że wszystkie dzieci otrzymywały „kieszonkowe”. Kwoty wypłat były zróżnicowane i wynosiły w 2009r. od 10 zł do 400 zł. W przypadku dwóch wychowanków wypłacono kwotę 300zł i 400zł. „Kieszonkowe” w tej wysokości zostało wypłacone na podstawie Decyzji Dyrektora WPOW „Jedynka” z dnia 23 czerwca 2009r. pozwalającej na wypłacenie powyższych kwot podopiecznym usamodzielniającym się, którzy opuszczając placówkę pozostawali w trudnej sytuacji materialnej. W 2010r. „kieszonkowe” wypłacono w wysokości od 5 zł. do 30 zł. Stwierdzono, że w 2010r. wypłacane „kieszonkowe” w 1 przypadku było niższe od kwoty przewidzianej w § 27 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych, tj. od 8,24 zł. Odbiór „kieszonkowego” dzieci potwierdzały własnym podpisem. (akta kontroli nr 45-74)

Dzieci przebywające w placówce objęte są opieką medyczną lekarza rodzinnego w NZOZ „Zdrowie” przy ul. Mieszka I 8c – raz w tygodniu lekarz przychodzi do placówki. Placówka nie zatrudnia pielęgniarki. Z uwagi na posiadane deficyty oraz w zależności od aktualnych potrzeb, dzieci konsultowane są w poradniach specjalistycznych w Białymstoku np.: okulistycznej, zdrowia psychicznego, neurologicznej, kardiologicznej, ortodontycznej.

Wystarczające i uaktualniane jest zaopatrzenie placówki w podstawowe leki. Wszystkie recepty są realizowane na bieżąco. Leki wydawane są według wskazań lekarza, pod nadzorem wychowawcy. Dzieci w miarę potrzeby zaopatrywane są w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze; placówka pokrywa udział własny dziecka do wysokości limitu przewidzianego w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Obecnie troje dzieci zaopatrzonych jest w aparaty ortodontyczne, także troje dzieci nosi okulary. Wychowawcy towarzyszą młodszemu podopiecznemu w wizytach u lekarza, odwiedzają w okresie ewentualnych hospitalizacji.

## **II Przestrzeganie standardu opieki i wychowania**

(§ 2, 3, 6, 7, 8, 10, 12, 26, 27, 31, 32, 33, 34, 37, 38)

Placówka przywiązuje dbałość do poszanowania i podtrzymywania związków emocjonalnych dzieci z rodzicami, rodzeństwem i z innymi osobami, zarówno spoza placówki, jak i przebywającymi w placówce. Dzieci mają prawo do kontaktów z rodziną, przyjaciółmi, kolegami i koleżankami, zgodnie z ich potrzebami. Spotykają się z kolegami w placówce, jak również i poza nią, odwiedzają przyjaciół i kolegów w ich domach. Dzięki takim działaniom podopieczni uczą się nawiązywania więzi uczuciowych oraz związków interpersonalnych.

W przypadku braku przeciwwskazań ze strony sądu, każde dziecko ma możliwość odwiedzania swoich rodziców i opiekunów. Jeśli rodzice nie są zainteresowani utrzymaniem kontaktu z dziećmi, ze strony placówki podejmowane są kroki do inicjowania, rozwijania i podtrzymywania tych kontaktów. Placówka podejmuje także działania w celu poszukiwania rodziny dalszej dzieci oraz osób zaprzyjaźnionych polegające m. in. na: przeprowadzaniu wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania rodziców lub opiekunów dziecka, współpracy z instytucjami udzielającymi pomocy rodzinie, czuwaniu nad prawidłowym przebiegiem pobytu wychowanków w miejscu zamieszkania.

Aktualnie w placówce przebywa grupa chłopców o wysokim poziomie demoralizacji, którzy dużo czasu spędzają w swoich domach rodzinnych, we własnym, dotkniętym demoralizacją środowisku rówieśniczym na terenie miasta. Placówkę traktują oni jako miejsce do spania i jedzenia, nie czując z nią żadnego związku emocjonalnego, nie dbając o mienie placówki i innych wychowanków. Dyrektor podejmuje stałe działania zmierzające do zmiany środowiska wychowawczego w stosunku do tych wychowanków.

W placówce przestrzegane jest poszanowanie podmiotowości dziecka. Dzieci mają swobodę w wyrażaniu myśli, sądów i opinii na różne tematy, podczas rozmów prowadzonych indywidualnie oraz spotkań wszystkich dzieci. Dzieci na bieżąco informowane są o podejmowanych wobec nich działaniach. Uwzględniane są wnioski podopiecznych we wszystkich dotyczących ich sprawach, np. zmian w pokoju, form spędzania czasu wolnego, wyboru szkoły.

Wychowawcy starają się zapewnić dzieciom poczucie bezpieczeństwa. Wszystkie dzieci przebywające w placówce, znają wypracowane wspólnie obowiązujące w nim zasady. Wychowankowie mogą być wyróżnieni m. in. pierwszeństwem udziału w atrakcyjnych formach wypoczynku lub nagrodą rzeczową. Ukarani zaś zakazem wyjścia poza placówkę w czasie wolnym, naganą dyrektora lub wychowawcy na forum placówki. Wyznaczone kary nie są surowe, a kryteria ich stosowania są zrozumiałe. Proces wychowawczy ma charakter zindywidualizowany.

W ramach współpracy w zakresie opieki i wychowania placówka współdziała z: sądami rejonowymi (wydziały rodzinnymi i nieletnich oraz wydziały karne i cywilne), ośrodkami pomocy społecznej, Urzędem Miejskim w Białymstoku (Departament Ewidencji Ludności, Departament Edukacji), Podlaskim Urzędem Wojewódzkim w Białymstoku (Biuro Paszportów), Urzędem Marszałkowskim Województwa Podlaskiego, ośrodkami adopcyjno – opiekuńczymi, poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, ośrodkiem interwencji kryzysowej, poradnią terapii uzależnień, policją (funkcjonariusze ds. nieletnich i rodziny, dzielnicowi), świetlicami terapeutycznymi, Pogotowiem Opiekuńczym w Białymstoku, WPOW „Dwójka” w Białymstoku, Rodzinnymi Domami Dziecka Nr 1 i 2 w Białymstoku, parafiami kościołów właściwych ze względu na wyznanie i miejsce zamieszkania wychowanków.

Przy przyjmowaniu każdego dziecka do placówki, ustalana jest jego przynależność wyznaniowa. W chwili obecnej 50 dzieci przebywających w placówce jest wyznania katolickiego, 3 dzieci wyznania prawosławnego. Dzieci mają możliwość uczestniczenia w nabożeństwach niedzielnych oraz świątecznych. Uczestnictwo w liturgii odbywa się na zasadzie dowolności. W placówce obchodzone są święta Bożego Narodzenia, Wielkanoc oraz inne imprezy okolicznościowe typu: Andrzejki, Mikołajki, imieniny i urodziny. Przez to dzieci uczone są poszanowania tradycji i ciągłości kulturowej.

Wychowankowie uczeni są planowania i organizowania codziennych zajęć stosownie do ich wieku dzięki ustalonemu rozkładowi dnia. Dzięki temu dzieci wiedzą np., kiedy muszą wstać, żeby nie spóźnić się do szkoły, o której są odrabiane lekcje, ile czasu potrzebują na sprzątanie, zabawę czy toaletę.

W placówce ważną rolę odgrywa uczenie organizowania czasu wolnego, w tym

uczestniczenie w zajęciach kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych. Organizacja czasu wolnego oraz życie kulturalne i rekreacja fizyczna są dostosowywane do potrzeb, zainteresowań i możliwości dzieci.

Dzieci przebywające w placówce mają możliwość uczestniczenia w zajęciach: plastycznych, kulinarnych, koła wędkarskiego, koła szachowego, aerobiku, spotkaniach z filmem, wycieczkach rowerowych za miasto, zajęciach szkoły przetrwania, cotygodniowych spotkaniach o charakterze religijnym z alumnami AWSD w Białymstoku.

Wychowankowie mają do dyspozycji odpowiednio wyposażone pomieszczenie do zajęć sportowych (tzw. siłownię), salę do aerobiku, stoły do gry w tenisa stołowego i bilarda, sprzęt komputerowy oraz drobny sprzęt sportowy w tym rowery.

Poza terenem placówki podopieczni uczestniczą w zajęciach: sekcji karate, tanecznych, komputerowych, treningach piłki nożnej, boksu, zajęciach na basenie. W miarę możliwości dzieci wychodzą do kina, kręgielni, na tor gokartowy, ścianę wspinaczkową, na mecze grającej w ekstraklasie białostockiej drużyny piłki nożnej „Jagiellonii”.

W czasie ferii zimowych oraz wakacji wychowankowie korzystali z możliwości wyjazdów organizowanych przez placówkę. Zimą 2009r. 30 dzieci wyjechało na zimowisko do Serw, latem dzieci miały możliwość wyjazdu na biwak do Serw (40 dzieci), na obóz profilaktyczno – terapeutyczny w Przerwankach k. Giżycka (11 dzieci), na kolonie w Gdańsku (3 dzieci), na obóz w Serwach (10 dzieci), na kolonie do Chrapowa (2 dzieci), na kolonie zdrowotne w Woźnejwsi (5 dzieci), na kolonie w Mrozach (2 dzieci). W czasie ferii zimowych w 2010r. 15 dzieci wyjechało na tygodniowy obóz zimowy do Murzasichla.

Stwierdzono, że kształtowane są nawyki i zachowania prozdrowotne poprzez rozmowy na temat zasad higieny (np. zmiana bielizy, mycie ciała), szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu, używania narkotyków.

Dzieci przygotowywane są do ponoszenia odpowiedzialności za własne postępowanie oraz uczenia samodzielności w życiu. Wychowankowie mają przydzielone drobne obowiązki typu sprzątanie swoich pokoi i łazienek, dbanie o porządek w swoim otoczeniu, pomoc w kuchni przy przygotowywaniu posiłków. Ponadto uczone są obsługi sprzętu gospodarstwa domowego, np. pralki, zmywarki itp. Poprzez dokonywanie samodzielnych zakupów uczą się gospodarowania własnymi pieniędzmi i oszczędzania. 23 wychowanków zamieszkujących mieszkania usamodzielnienia uczy się gospodarowania budżetem domowym, tj. robią zakupy, dbają o porządek w mieszkaniu, przygotowują posiłki, jak też organizują swój czas wolny w zależności od zainteresowań.

Proces wychowawczy wspomagany jest cyklami autorskich zajęć wychowawczych, psychoedukacyjnych, psychologicznych, socjoterapeutycznych prowadzonych przez pracowników placówki. (akta kontroli nr 37-44)

Wszystkie istotne decyzje dotyczące dziecka uzgadniane są z jego rodzicami lub opiekunami prawnymi. Dotyczyły one np. umieszczenie dziecka w szpitalu.

Specjaliści zatrudnieni w placówce udzielają porad byłym wychowankom placówki (w okresie 3 lat po opuszczeniu przez nich placówki). Tematyka spotkań oraz rodzaje udzielanej pomocy opisane są w dokumentacji pedagoga i pracownika socjalnego.

Placówka stwarza odpowiednie warunki do przestrzegania praw dziecka.

Przy Wielofunkcyjnej Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej „Jedynka” w Białymstoku działa placówka wsparcia dziennego przeznaczona dla 20 dzieci w wieku od 7 do 13 lat pochodzących z rodzin niezamożnych, niewydolnych wychowawczo, niepełnych, wielodzietnych, bezrobotnych, zagrożonych patologią i niedostosowaniem społecznym, mające trudności w szkole. Placówka mieści się w wydzielonej części placówki, na trzeciej kondygnacji z oddzielnym wejściem.

W ramach swej działalności Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza „Jedynka” w Białymstoku prowadzi Punkt Poradnictwa Rodzinnego. Zasięgiem swoich zadań

obejmuje rodziny zamieszkane na terenie Białegostoku. Zapewnia poradnictwo rodzinne, pomoc psychologiczną oraz działania terapeutyczne skierowane na dziecko, wspiera rodzinę dziecka, rozwija umiejętności wychowawcze rodziców, prowadzi konsultacje rodzinne oraz warsztaty psychoedukacyjne, udziela porad byłym wychowankom placówek opiekuńczo - wychowawczych i rodzin zastępczych, prowadzi poradnictwo telefoniczne, przeciwdziała dysfunkcji w rodzinie.

#### **Działalność Stałego zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka oraz prowadzona dokumentacja**

W placówce działa Stały zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, do którego zadań należy dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka w celu: ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikowania indywidualnego planu pracy, oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb, zgłoszenia do OAO, informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w innej placówce oraz oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce. W roku 2009 Zespół zebrał się 25 razy (19.01, 27.03, 17.04, 23.04, 24.04, 27.04, 04.05, 08.05, 11.05, 13.05, 16.06, 18.06, 29.06, 01.07, 13.07, 10.08, 17.08, 28.08, 31.08, 07.09, 26.10, 23.11, 24.11, 26.11, 14.12.). W 2010r. Zespół zebrał się 3 razy (04.01, 19.01, 18.02). Zespół zbiera się zawsze, gdy do placówki trafiają nowe dzieci.

Na podstawie dostępnej dokumentacji (akta kontroli nr 75-120) ustalono, iż Zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka nie rzadziej niż co pół roku. Ocena nie zawiera analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem oraz wskazówek do modyfikowania indywidualnego planu pracy.

Placówka prowadzi przebywającym w niej dzieciom dokumentację obejmującą:

- Diagnostę psychologiczno-pedagogiczną,
- Kartę pobytu dziecka,
- Kartę udziału w zajęciach specjalistycznych,
- Arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych.

Skontrolowano 40% dokumentacji, ustalono, iż jeden wychowawca kieruje procesem wychowawczym nie więcej niż 6 dzieci.

Wszystkie dzieci mają aktualne diagnozy stworzone przez pedagoga i psychologów. Diagnozy są aktualizowane w miarę potrzeb - średnio co pół roku.

Arkusze badań i obserwacji zawierają opisy kontaktów, dane osoby, której dotyczą, datę przeprowadzenia badania oraz wnioski. Karty udziału w zajęciach specjalistycznych zawierają opis zachowań wychowanków na zajęciach. W trakcie kontroli stwierdzono, iż dokumentacja prowadzona przez psychologów, pedagoga i pracownika socjalnego sporządzana jest w sposób rzetelny i merytorycznie poprawny.

Karta pobytu (akta kontroli nr 121-194) prowadzona przez wychowawców składa się z arkuszy dotyczących: sytuacji rodzinnej dziecka (kontakty rodziców z dzieckiem; emocjonalny stosunek dziecka do rodziny, kontakty dziecka z dalszą rodziną), nauki szkolnej dziecka (zainteresowania, zdolności, motywacja do nauki i orientacja zawodowa; zaległości w nauce; stosunek do nauczycieli i kolegów szkolnych), funkcjonowanie dziecka w placówce (stosunek do drugiego człowieka, stosunek do przyrody, mienia cudzego, własnego i placówki; otwartość, aktywność, umiejętność adaptacji i komunikacji w grupie oraz rzetelność i sprawność organizacyjna), samodzielności i umiejętności samoobsługi (troska o estetykę odzieży własnej oraz otoczenie, dbałość o higienę osobistą), funkcjonowanie emocjonalne (umiejętność nawiązywania związków emocjonalnych; samoocena, realizm i konkretne plany życiowe; przejawy niedostosowania i szczególne trudności wychowawcze); stanu zdrowia dziecka (grupy dyspenseryjne, zachorowania i drobne wypadki), szczególnych potrzeb dziecka i znaczących wydarzeń w jego życiu. We wszystkich skontrolowanych

przypadkach karta pobytu była uzupełniana rzadziej niż raz w miesiącu. Nie wszystkie dokumenty były podpisane przez tworzące je osoby.

Ustalono, iż wychowawcy kierujący procesem wychowawczym dziecka nie opracowywali indywidualnych planów pracy z dzieckiem, bazując jedynie na działaniach doraźnych, których plany i efekty zawierały karty pobytu. Indywidualny plan pracy powinien być opracowywany przy udziale dziecka, w porozumieniu z psychologiem, pedagogiem, pracownikiem socjalnym, a także innymi specjalistami, na podstawie informacji dotyczących dziecka zawartych w jego dokumentach, analizy procesu zmian rozwoju psychicznego i fizycznego dziecka w czasie pobytu w placówce oraz oceny efektów pracy socjalnej prowadzonej z jego rodzicami. Indywidualny plan pracy uwzględnia w szczególności wiek, możliwości psychofizyczne dziecka, jego sytuację rodzinną i przebieg procesu przygotowania dziecka do usamodzielnienia. W planie uwzględnia się działania krótkoterminowe i długoterminowe i jest on modyfikowany w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka, nie rzadziej jednak niż co pół roku.

### **Opieka nad dziećmi**

Podczas czynności kontrolnych przeanalizowano grafiki pracy wychowawców (akta kontroli nr 195-200), z analizy których wynika, że placówka zapewnia w porze dziennej wystarczającą opiekę nad wychowankami. Zachowany jest również standard opieki w porze nocnej określony w § 22 ust. 5 rozporządzenia, według którego w godzinach nocnych w placówce opiekuńczo - wychowawczej, w której przebywa powyżej 14 dzieci, opiekę sprawuje co najmniej dwóch pracowników, w tym jeden wychowawca.

Na podstawie wyjaśnień dyrektora ustalono również, że w czasie zajęć odbywających się na terenie placówki, zachowany jest standard opieki nad dziećmi. Pracę wychowawców wspierają: pedagog, dwóch psychologów i pracownik socjalny. Podczas zajęć pod opieką jednego wychowawcy przebywa nie więcej niż 10 podopiecznych. W zajęciach specjalistycznych odbywających się na terenie placówki uczestniczy nie więcej niż 6 wychowanków. Również podczas zajęć odbywających się poza terenem placówki z grupą wychowanków wychodzi 2 wychowawców.

### **Kwalifikacje osób zatrudnionych w placówce (załącznik nr 1)**

W placówce zatrudnieni są:

- dyrektor,
- z-ca dyrektora ( zatrudniony na podstawie ustawy Karta Nauczyciela),
- pedagog,
- 2 psychologów ( w tym 1 zatrudniona na podstawie ustawy Karta Nauczyciela),
- pracownik socjalny,
- 21 wychowawców, w tym 12 wychowawców zatrudnionych na podstawie ustawy - Karta Nauczyciela, 9 - na podstawie przepisów ustawy o pracownikach samorządowych.
- 3 stażystów z urzędu pracy, w tym 2 wychowawców i jeden pracownik socjalny.

W toku kontroli stwierdzono, że osoby zatrudnione w placówce posiadają kwalifikacje określone w § 37 - 38 ww. rozporządzenia.

Dyrektor placówki sprawuje nadzór pedagogiczny nad pracownikami bezpośrednio uczestniczącymi w procesie opiekuńczo - wychowawczym dzieci. Głównym elementem tego nadzoru były hospitacje zajęć opiekuńczo - wychowawczych, które w 2009r. i 2010r. (styczeń-luty) zostały zrealizowane wg planu. Po obserwacji zajęć dyrektor placówki sporządza tzw. karty hospitacji, w których wyszczególnione są uwagi dotyczące zajęć oraz ewentualne wskazówki do realizacji. Każda z kart hospitacyjnych podpisana jest przez prowadzącego zajęcia.(akta kontroli nr 203-214).

Z analizy dokumentacji prowadzonej przez pracowników wynika, że jest ona kontrolowana przez Dyrektora. Dyrektor prowadzi karty kontroli dokumentacji.

W placówce 14 osób jest nauczycielami dyplomowanymi, w tym z-ca dyrektora i pedagog, 1 - nauczycielem kontraktowym - psycholog. (akta kontroli nr 202)

Dyrektor placówki wspiera wychowawców w wykonywaniu przez nich obowiązków związanych z opieką i wychowaniem. Pracownicy zachęceni są do wdrażania ciekawych, nowych form pracy, np. do realizowania programów autorskich i profilaktycznych, co znajduje odzwierciedlenie w ilości i rodzajach programów autorskich realizowanych w placówce.

Pracownicy dbają o podnoszenie swoich kwalifikacji. Poszukują we własnym zakresie ciekawych szkoleń, kursów lub innych form kształcenia w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy. W 2009r. 5 osób podwyższyło swoje kwalifikacje poprzez ukończenie:

- studiów podyplomowych z zakresu socjoterapii - 1 osoba,
- studiów podyplomowych z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy - 1 osoba,
- studium socjoterapii i edukacji twórczej - III edycja - 1 osoba,
- kursu kwalifikacyjnego z zakresu oligofrenopedagogiki - 2 osoby.

Ponadto kadra uczestniczyła w następujących kursach, warsztatach i szkoleniach:

- Jak pracować z rodzicami książką i filmem - Odzyskać dziecko - 1 osoba,
- Metoda ruchu rozwijającego bazującego na pracy Weroniki Sherborne - 2 osoby,
- Bądź aktywny, bądź najlepszy - 4 osoby,
- Komunikacja alternatywna i wspomagająca w pracy z uczniem z zaburzeniami mowy - 1 osoba,
- Praca terapeutyczna z dzieckiem krzywdzonym i jego rodziną - 4 osoby,
- Praca terapeutyczna z rodziną z problemem przemocy - 3 osoby,
- Eurosieroctwo - 1 osoba,
- Rodzina zastępcza dla dzieci bez przyszłości - 1 osoba,
- Więcej umiemy - lepiej pomagamy. Program rozwoju kadr otoczenia osób wykluczonych społecznie - 1 osoba,
- kurs języka angielskiego w ramach programu „Wychowawco daj przykład” - 15 osób,
- kurs na audytora wewnętrznego systemu zarządzania bhp wg wymogów norm - 1 osoba.

W 2010r. 16 osób uczestniczyło w szkoleniu: „Zespół zaburzonej więzi oraz lęki dziecięce”.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor Placówki.

Zgodnie z § 15 ust. 2 pkt 7 oraz § 16 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.) Dyrektorowi WPOW „Jedynka” w Białymstoku przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu; Dyrektor Placówki składa wówczas wyjaśnienia przyczyn tej odmowy w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

**Z-ca DYREKTORA**  
Wielofunkcyjnej Placówki  
Opiekuńczo-Wychowawczej  
„Jedynka” w Białymstoku  
*[Podpis]*  
mgr **Anatol Goroszkiewicz**  
/data i podpis/

6.04.2010r

Podpisy kontrolujących:

1. *M. Osipowicz*  
2. *K. Liedhe - Chachiewicz*